

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ความต้องการของครูสังคมศึกษา เกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
ในการนิเทศและรับการนิเทศการสอน โรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย

ชื่อผู้เขียน นายคำนึ่ง เตือนแก้ว

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร.รัชนีกร ทองสุขดี	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์พนิดา สีนสุวรรณ	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ ภู่วิภาดาวรรณ	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความต้องการของครูสังคมศึกษา เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการนิเทศและรับการนิเทศการสอนวิชาสังคมศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย 2) เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของครูสังคมศึกษา เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการนิเทศและรับการนิเทศการสอนวิชาสังคมศึกษาระหว่าง เพศ ประสิทธิภาพการสอน และขนาดของโรงเรียน ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูสังคมศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 259 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามแบบเลือกตอบและแบบมาตราส่วนประมาณค่าจำนวน 1 ชุด มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .945 วิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณหา ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ครูสังคมศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย เป็นหญิง คิดเป็นร้อยละ 55.98 มีอายุอยู่ระหว่าง 31 - 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 65.26 โดยคิดเป็นอายุเฉลี่ย คือ

ประสบการณ์การสอน 15 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 25.87 และประสบการณ์การสอนต่ำกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.09 ตามลำดับ จำนวนโรงเรียนประกอบด้วย โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 30 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 21 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 5 โรงเรียน ซึ่งมีจำนวนครู สังกัดศึกษาที่สอนอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 68 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 65 คน และ สอนอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 59 คน

2. ความต้องการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการนิเทศ

ครูสังกัดศึกษามีความต้องการมีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศ ร่วมกับศึกษานิเทศก์ คิดเป็นร้อยละ 71.43 ปฏิบัติการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 74.13 ประเมินผลการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 76.83 เมื่อเปรียบเทียบความต้องการระหว่าง เพศ ประสบการณ์การสอน และขนาดของโรงเรียน พบว่า ครูสังกัดศึกษาที่มีเพศ ประสบการณ์การสอน และขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน มีความต้องการที่ แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน

3. ความต้องการรับการนิเทศ

3.1 การเตรียมการสอน ครูสังกัดศึกษามีความต้องการรับการนิเทศ เฉลี่ยอยู่ในระดับ ปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.17 ซึ่งหัวข้อที่มีความต้องการรับการนิเทศอยู่ในระดับมากที่สุด 3 เรื่องคือ การวิเคราะห์จุดประสงค์ด้านการจัดการหรือทักษะกระบวนการ ($\mu = 4.93$) การวิเคราะห์จุดประสงค์ ด้านจิตพิสัย ($\mu = 4.92$) การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชา ($\mu = 4.74$)

3.2 การจัดและดำเนินการสอน ครูสังกัดศึกษามีความต้องการรับการนิเทศอยู่ในระดับ ปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.96 ซึ่งหัวข้อที่มีความต้องการรับการนิเทศอยู่ในระดับมากที่สุด 3 เรื่องคือ วิธีการสอนที่เน้นกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ($\mu = 4.76$) วิธีสอน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ($\mu = 4.61$) และเรื่องการนำเข้าสู่บทเรียน โดยให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชามากที่สุด ($\mu = 4.57$)

3.3 การใช้และผลิตสื่ออุปกรณ์การสอน ครูสังกัดศึกษามีความต้องการรับการนิเทศ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.28 ซึ่งหัวข้อที่มีความต้องการรับการนิเทศอยู่ในระดับมากที่สุด 3 เรื่องคือ ทักษะกระบวนการคิด เขียน วิจาร์ณ บทความวิชาการ สารคดี ที่นำมาใช้ในการเรียน การสอน ($\mu = 4.36$) ความรู้และทักษะเกี่ยวกับการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ($\mu = 4.34$) ทักษะและเทคนิคการผลิตสื่อประเภทวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ($\mu = 4.29$)

3.4 การวัดผลและประเมินผล ครูสังกัดศึกษามีความต้องการรับการนิเทศ อยู่ใน ระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยทั้งหมด 3.69 ซึ่งหัวข้อที่มีความต้องการรับการนิเทศอยู่ในระดับมากที่สุด

3 เรื่องคือ วิธีสร้างเครื่องมือวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านการจัดการ ($\mu= 4.88$) การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ประมวลการวัดผลและประเมินผล ($\mu= 4.87$) เทคนิคการสร้างเครื่องมือวัดทักษะทางสังคม ($\mu= 4.81$) ด้านทักษะพิสัย ($\mu= 4.74$) และพหุพิสัย ($\mu= 4.53$)

เมื่อเปรียบเทียบความต้องการระหว่าง เพศ ประสบการณ์การสอน และขนาดของโรงเรียนในเรื่องความต้องการรับการนิเทศทั้ง 4 ด้าน พบว่าครูสังคมศึกษาที่มีเพศ ประสบการณ์การสอน และขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน มีความต้องการที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐาน

ข้อเสนอแนะ

ผู้นิเทศ ควรเปิดกว้างทางด้านแนวความคิด ขอมรับฟังความคิดเห็นของผู้รับการนิเทศ ส่วนผู้รับการนิเทศ ควรยอมรับในหลักการนิเทศ ควรเสนอแนวความคิดเห็นเมื่อมีปัญหาในการนิเทศ และควรพบปะกับผู้นิเทศทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการเพื่อปรึกษาหารือในการนิเทศ นอกจากนั้น ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศที่มีประสิทธิภาพ และปัญหาอุปสรรคในการนิเทศ ตลอดจนเจตคติของครูสังคมศึกษาที่มีต่อการนิเทศ